

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám, földszint (Arany Bika-bérbázis). — Telefon: 113 (7 mellék-állomással). Szerkesztőségi hivatalos órák délután 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

(Arany Bika bérbázis) félélelet. Telefon: 113 (7 mellék-állomással). — Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6 óráig. Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám.

Az Elnök születésnapján

Tildy Zoltán, a Magyar Köztársaság elnöke ma, november 18-án tölti be 58. életévét.

A demokratikus magyar állam fejének születésnapja nem hivatalos ünnep, mint ez volt a múltban az akkori államfők születésnapján, de annál inkább őszinte és keresetlen ünnepe a magyar nép millióinak. Tildy Zoltán a magyar nép soraiból emelkedett fel és került nemzeti élére. Nem a születés jogán, nem diktatórikus eszközökkel, hanem a kiválóság, az arra érdemesség révén a magyar nép bizalmából.

Az elnyomatás nehéz esztendőiben kezdte meg politikai pályafutását Tildy Zoltán és bontotta ki a Független Kisgazda Párt bologóját melyen a szabadság, a magyarság felemelésének és jogainak, a szociális igazság érvényesülésének, az elesett néprétegek védelmének szent jelzavai voltak felírva. — Ezt az irányzatot, ezt a politikát az események teljes mértékben igazolták. Demokratizációt hirdetett Tildy Zoltán már akkor, amikor ezért üldözöttség és meghurcolás járt. A demokratikus átalakulás alapjait ő és hívei rakták le, ők nevelték a magyar népet, különösen a földműves réteget a demokrácia szeretetére, a magyar falvakban, tanyákon és rónákon ő képviselték a demokrácia eszméit, ők hirdették a demokrácia megteremtésének elodázhatatlan szükségességét. Nem mozgokt légüres térben, nem felülről diktáltak elveket és eszméket, hanem a nép évszázados vágyából és törekvéseiből merítették és éppen ezért vált erőssé és megdönthetatlenné az a népmozgalom, amelynek élére állott, amelyet formába öntött híveivel.

Tildy Zoltánt igazolta az idő és a magyar nép akaratát kifejező demokratikus nemzetgyűlés választása valóban nem eshetett másként, mint a magyar demokrácia e harcoss és megint-gathatatlann vezérére, Tildy Zoltánra, amikor a magyar köztársasági elnöki székét betöltötték. Nem volt rózsából vetett ágya. Nehéz küzdelmek és megpróbáltatások során át ment az út a magyar demokrácia megerősítéséhez. Háborús romokat kellett eltüntetni, az újjáépítést megindítani, a demokratikus államrendet megerősíteni. Tildy Zoltán eddigi működésével megmutatta, hogy erős, összekötőkapocs a különböző társadalmi osztályok és pártok között, hogy felemelkedve pártdekeken, egyedül a nemzet szolgálatának szenteli napjait. Az ő személye a demokratikus magyar egységet jelenti, éppen ezért minden oldalról mai születésnapján feléje száll a szeretet és az őszinte jókívánság, hogy az Isten sokáig éltesse, tartsa meg erejét és ragyogó képességeit a nép javára.

Az elnök születésnapjával szinte egybeesik hitvesének nevenapja. Erzsébet napján Tildy Zoltánné: közzönti a magyar nemzet ki méltó életébária fér-

HALÁLRA ÍTÉLTÉK ÉS KIVÉGEZTÉK A BUDAPESTI POKOLGÉPES MERÉNYLŐKET

MOT jelenti: A budapesti törvényszék rögtönítelő tanácsa hétfőn reggel kezdte tárgyalni Jaczko Iván gyógyszerész és Vizi Károly volt katonaiszt bűntényét. A két vádlottat kezén és lábán megbilincselve vezették a tárgyalóterembe Dékány államügyész inokolta meg a rögtönítelő tanács összehívását. — Az államügyész elmondta, hogy Jaczko Iván és Vizi Károly vádlottak ez év nyarán kezdtek tárgyalni arról hogy a **középületekben robbantásokat és gyújtogatókat** fognak végezni. A főváros ostrománál visszamaradt lövedékeket gyűjtötték össze, — **vegyzsereket szereztek** be és ezeket Jaczko lakásán őrizték. Az ősz elején állították elő a pokolgépet és aktatáskában a szekrény mögé rejtették. November 13-án elindultak a városházára és ott a III. emeleten egy személtárában helyezték el a pokolgépet, meggyújtották a gyújtósínort és a robbanás csak azért nem következett be, mert a gyújtósínort nem volt megfelelő. Ezen bűncselekmény miatt vált szükségessé a rögtönítelő tanács összehívása.

Jaczko Iván az elnök kérdésére kijelentette, **nem érzi magát bűnösnek, de bevallotta a terhére rótt bűncselekményeket.** — Elmondotta, hogy bátyja, dr. Jaczko Pállal együtt való tárgyalás után határozta el, hogy **terrorcselekményeket fog végrehajtani** és ez év szeptemberében Vizi Károlyval és a szökésben lévő Főris Elemérrrel beszélték meg a részleteket. Elmondotta, hogy **Vizi Károly állította elő Jaczko lakásán a pokolgépet.** — November 13-án délelőtt fél 11 órakor érkeztek meg Vizivel a városházára, felmentek a II. emeletre, de ott nem találtak megfelelő helyet, így a III. emeleten egy személtárára tették az aktatáskát. Vizi Károly meggyújtotta a zsinórt és utána eltávoztak. A zsinór nem volt teljesen jó, ezért nem következett be a robbanás. — Elmondotta Jaczko, hogy **vasútvonalak megromlását is tervezték** és ehhez szükséges szerszámokat tartott lakásán. Ugyancsak beismerte, hogy **pisztolyokat őrzött lakásán és ezekhez való 200 darab töltényt.** Előadta, hogy **70 darab mérgezett levelet küldtek szét a közéleti vezetőférfiaknak.**

Vizi Károly kihallgatása során beismerte, hogy a pokolgépet ő állította össze. Tervük az volt, hogy **kommunista párti székházakat, a kommunista lapok kiadóhivatalát, valamint a szakszervezeti tanács székházát felgyújtják.** Főris ajánlatára a parlamentben akarták az első robbantást végrehajtani; de ezt a tervet később elvetették, mert azt gondolták, hogy nagyobb lesz az anyagi hatás, mint az erkölcsi. Egyébként úgy adott elő

mindent, mint vádlottársra, Jaczko Iván. Végül kijelentette Vizi Károly, hogy a **pokolgpépes merénnyet csak egy része volt munkájuknak**; ezzel csak a figyelmet akarták magukra terelni.

Azután az orvosszakértők terjesztették be szakvéleményüket, amely szerint a vádlottak egyike sem szenved olyan betegségben, ami a rögtönbíráskodást kizárná.

Az orvosszakértők véleményének előterjesztése közben a **törvényszék és az igazságügyminiszterium épülete előtt óriási tömeg vonult fel zászlókkal és tüntetést a vádlottak ellen.** „Halál rájuk! — Munkásokól, vasóköl, oda sujt, ahozá köll! — Eljen a munkásbíróság! — Le a fasiztákkal!” — kiáltotta a tömeg és legsúlyosabb büntetés kiszabását követelte a merénylőkkel szemben.

Ezután a tanúkihallgatásokra került sor. A szakértő szerint nagy hatása lett volna a pokolgpépeknek, mert zárt helyen helyezték el a kárt tehetett volna a bitörökben és ablaküvegekben is; 35 méter távolságra a pokolgpépek alkalmas lett volna az emberi élet kioltására is.

Azután a fegyverszakértő terjesztette be véleményét, hogy

négy pisztolyt találtak a vádlottaknál, amelyek közül **három kiváló állapotban volt.** Ezután dr. Dékány Mihály államügyész mondta el vádbeszédét, majd a védő felszólalásában igyekezett bizonyítani, hogy a vádlottak csak eszközök voltak azok kezében, akik elégedetlenek a mai helyzettel s ezért kegyelmes ítéletet kért. Az utolsó szó jogán **Jaczko Iván nyegle hangnemben kezdett beszélni,** az elnök többször figyelmeztette, ha eltér a védekezéstől, megvonja tőle a szót. A másodrendű vádlott, — Vizi Károly nem állt a utolsó szó jogával. A tanács ezután ítélethozatalra vonul vissza.

Több mint kétórai tanácskozás után hirdette ki a rögtönítelő tanács ítéletét.

A rögtönítelő bíróság Jaczko Ivánt és Vizi Károlyt **bűnösnek mondta ki** egyrendbeli rabbanószter felhasználásával elkövetett bűntettben és gyújtogatásra való szövetségében; továbbá löfegyver- és lőszerrejtegetésben és ezért mindkét vádlottat halálra ítélte.

Az ítélet indokolásában a tanácselnök megállapította, hogy a rögtönítelő bíróság a vádlottak teljes beismerése, a tanúkihallgatások és a szakértők vélemé-

nye alapján megállapította, hogy a vádlottak gyújtogatásra alkalmas vegyszereket szereztek be, pokolgpépet készítettek és azt elhelyezték a városházán; ezenkívül löfegyvert tartottak.

A tanácselnök ezek után kijelentette, hogy az ítélet jégerős, az ellen fellebbezésnek helye nincsen és megkérdezte Jaczkot, hogy kíván-e kegyelemért folyamodni. Jaczko kijelentette, hogy nem kér kegyelmet. Vizi Károly azonban kegyelmet kért. A vádlottak védői is kegyelmet kértek mindkét védencük részére.

A rögtönítelő tanács kegyelmi tanácsa alakult át. Hosszas tanácskozás után a bíróság az elítélteket nem találta kegyelemre méltóknak s ezért az ítélet végrehajtható. Az ítélet végrehajtását 19 óra tárték ki a gyűjtőfogházban.

Dr. Szilassi Pál törvényszéki tanácselnök dr. Dékány Mihály államügyész jelenlétében hajtották végre az ítéletet a halálraítelt merénylőkön. Elsőnek este 7 óra 10 perckor Jaczko Ivánt vezették elő és az ítélethirdetés után ill. Bogár János ítéletvégrehajtó vette át a halálraíteltet és végrehajtották rajta az ítéletet. Négy perccel később Vizi Károlyt vezette elő és ugyancsak végrehajtották rajta a halálos ítéletet. A fogházorvosok az előbbinél 12 perc múlva, míg Vizinél 14 perc múlva az ítélet végrehajtása után jelentették a halál beálltát.

Még 5000 vagon kenyérgabona kell! Nagyszabású értekezlet tárgyalta az elszámoltatással kapcsolatos kérdéseket

Vasárnap nagyjelentőségű értekezlet volt a városházán. Debrecen a vármegye városainak és községeinek előljáróságának, Nemzeti Bizottságának és a pártok kiküldöttjei előtt a közellátásügyi minisztérium képviselője ismertette a hétfői napon országzszerte megindult elszámoltatás célját és módját.

Dr. Balogh István főispán megnyitotta a tárgyalást dr. Tarnay Béla miniszteri osztálytanácsos megvilágította az országos problémát, hogy a helyi közigazgatási szervek, de maga az érdekeit termelő réteg is lássa a részleteit. A három éve folyó újjáépítési munka további folytatása van veszélyben, mert kevés a kenyér. Kenyer nélkül pedig nincs termelés, nincs munka.

Az év tavaszán biztató volt a helyzet — mondotta dr. Tarnay osztálytanácsos. A kedvező terméskilátások feljogosították a kormányt, hogy mennél nagyobb szabadságot adjon a gazdáknak, hogy így megtalálhassák a számításukat. A beszolgáltatást csökkentették, mert remény volt rá, hogy így is begyűl az ellátáslanak kenyerehez szükséges mennyiség. Az emberemlékezet óta nem tapasztalt mérvű aszály minden számításat keresztül hozott. A kormányzat a nyár végén kénytelen volt a lejadagot lezárítani, az egyik oldalon így megtette a kényszerűl intézkedéseket. A fogyasztók vonalán az igényeket lejjebb szállítani nem lehet. Az ország kenyérgabonaszükségletének fedezéséhez pedig 5000 vagon hiányzik. Ezt elő kell teremteni. Az elszámoltatás célja ennek a begyűjtése. Az elszámoltatás csupán a feleslegre vonatkozik. Erkölcös alapja, hogy amíg vannak, akiknek nincs kenyérük, addig nem lehetnek olyanok akik felesleggel rendelkeznek.

Az elszámoltatás a közigazgatás feladata lenne, de a közellátási ténca komoly anyagi áldozatokat hozott azért, hogy megfelelő létszámú apparátust létesítsen az elszámoltatás végrehajtására s céljának elérégére.

Az elszámoltatásnál most nem arról van szó, hogy a laknak adnia kell a város számára, Ma 2,300,000 városi ellátatlan mellett majdnem ugyannyi: 2,200,000 falusi ellátatlan van az országban. A csizma nemcsak Budapesten szorít szorít sajnos vidéken is, a falvakban is.

Az elszámoltatás közellátásügyi minisztériumi apparátusa felkészült. Hajdúmegyében 67 ellenőrvégi együtt a közigazgatási tisztviselőkkel az elszámoltatást. Acs Zsigmond közellátásügyi felügyelő vezeti az elszámoltatást.

Az elszámoltatók megkapták a parancsot: megérőben, de ha kell, szigorúan hajtsák végre az elszámoltatást. Dr. Tarnay Béla kérte a megjelenteket, hassanak oda, hogy az elszámoltatásban ne kellemetlen idegenek léssanak.

Ezután ismertette dr. Tarnay osztálytanácsos az elszámoltatás technikai lebonyolítását. Az egy holdnál több szántóterületen gazdálkodókról a gazdálajstrom és a közellátásügyi törzskönyvi lap által ki-

mutatott eredményhez ennek húsz százalékát hozzáadják. Ezt tekintik elemeltben természetmennyiségnek. — Ha ez a mennyiség a gazdánál családtagjainak ellátásán felül felesleg mutat ki, beidézük. A gazda elszámol a cséplési eredménylap szerint valóságos terméséről. Személyes bevallást elfogadják, felveszik: kinek mennyit adott konvenció címén, időszerű munkások, kovácsok, bogárnak gib. Az elszámoltatás második menetében megnezik: nincs-e kettős ellátottság az emlitetteknel. Helyzini elszámoltatás csak akkor lesz ha a gazda saját bevallása szerint felesleggel rendelkezik, de azt nem hálóadó beszoállítatni.

Dr. Tarnay Béla osztálytanácsos rendkívül komoly hangú ismertetője után a hozzászólások következtek. Jámbor István (Földes) kifogásolta, hogy a tavasszal oly kedvező vetés,elentések és természetbevételek történtek. Mi, akik a barázdán járunk — mondotta — már akkor láttuk, hogy ezek mezebeli számok. Igaz, hogy 80 kilométeres sebességgel szágúidó autóból meg a ritka búza is sűrűnek látszik. — Derültég — A továbbiakban rámutatott arra, hogy a gazdánál már nem igen találhatunk felesleges búzát. A spekulánzókat keresgék fel, akik ok esetben még a cséplőgép mellett megvették. A pénzre rászorult paraszt nem egyszer még a hivatalos áron alul is kénytelen volt eladni.

Vasúti archépus igazolvány képek HORVÁTH, Simonffy utca 1/a.

és azon a területen, amely neki jutott, szintén teljesen betölti nemes hivatását

Az Arany Bika belső kávéházában minden este 8 órától

Hamvay Mária

énekel Füzessy jazz együttese kíséretével. Kellemes szórakozás! — Hangulatos zene!

Kántor István a debreceni közéleti hírlap vezetője bejelentette, hogy Debrecenben már néhány hete folyik a gazdák rendezés elmozdítása. 9135 termelő közül 3600 már elmozdult.

Bárta János felvette a kérdést, van-e büntető szankció arra, ha a gazdánál az elmozdítás során feleslegesen találunk. Dr. Tarnay nyomban megadta a választ: a megállított felelőseket büntetés nem jár, büntető szankció csupán az elmozdítás során adott hamis adat szolgáltatást séftja.

Torma Kálmán alispán megkérdezte, ha az ország 17 törvényhatóságában megtörténik az elmozdítás, az országgyűlésnek 9 évi törvényhatóságban nem, miért nem lehet az aszáltyól igen erősen szenvedett Hajdúvármegyét és Debrecen is ezek közé felvenni? Dr. Tarnay válaszában elmondta, hogy rendezés elmozdítása a 9 megyében is folyik. A vármegyék kielégésére vonatkozóan nincs tudomása arról, milyen alapon vették fel Hajdúvármegyét és Debrecen szék közé, ahol a különleges elmozdítást végzik.

Jámbor Ferenc felhívta a figyelmet: az ősi vetés veszélyben van. Lehetséges, hogy tavasszal újra kell vetni. Erre megfelelő mennyiséget fenn kell tartani. Rámutatott arra, hogy kenyérgabona vételezés csökken, mert a gazdák a kenyérgabona miatt sokszor vannak zaklatásnak kitéve. Ma már kifejezetten a gazdának, ha sütőtökkel veti be a földjét. Elpanaszolta gazda bizalmatlansága kapcsán, hogy a napraforgó szerződésben még feltételi szabadságot ígértek a gazdának, most pedig most pedig még az istálló világtól is megfosztottak.

Tóth Andor, a bércsépők elnöke a cséplőgépek elleni vádat lát abban, hogy a cséplési eredménylap szerinti eredményhez 20 százalékos hozzászámunk. „Ennyi túnt el az országban” — mondja dr. Tarnay Béla. „A pontozás eredmény és a cséplési eredménylapok összehasonlított eredménye kb. 20 százalékos a különbség. — Ez viszont nem jelent általánosítást, azt hogy minden bércsépítő „leketen is csépell” volna. Sőt, a cséplőgépek az idén többet szolgáltattak, ha mint az elmúlt évben. Tóth Andor rámutatott arra, hogy a bércsépők kérték a cséplőgépek ellenőrzését, de ezt nem rendelték el.

Kies Lajos (Nádudvar) felszólása után dr. Varga Miklós vármegyei aligazgató kéri, hogy a Hajdúvármegyében begyűjtött készlet a vármegye és Debrecen kenyérgabona szükségletének fedezésére maradjon itt. Ugyanezt kéri dr. Pásztor József, a megye központi járásának vezetője. Selyem Gábor, a szakszervezetek képviselőjében felszólalva az adógabona és a beszállítás késedelmese és hiányos voltával foglalkozik — majd hangúlyozza, hogy a malmoknál kell megkezdni az elmozdítást.

Dózsa György a Kiszárpárti kiküldöttje az utolsó felszólalás. — Nem arról van szó, — mondja emelt hangon — általános figyelem középpontja, — hogy akasztóval, 5—10 esztendősből büntetésrel fenyegetőzzünk hanem az elmozdítás arra appellál ami a parasztnak öröke: a magyar becsületre és a magyar tisztességre. (Ugy van!) Vannak magyar anyák, akik nem tudnak gyermekeiket egy karéj kenyert adni, mert nincs! Ezen akarunk segíteni! — Olyan közigazgatási megoldásról van szó, amely a legbiztonságosabb úton jár. Nem akar senkit bántani, de mindenkit kötelelességre szorít. En bízom a magyar parasztságban s bízom benne, hogy ennek az akciónak sikere lesz. Nem fog sor kerülni arra, hogy agyon bűntessenek mindenkit. Mindenki eleget fog tenni kötelezettségének.

Dózsa György nagyhatású felszólalását egy Mikszáth idézzel fejezte be, amely szerint bíbba dult itt török, tatár, ha volt egy jó május cső, akkor az ország mindig talpraállt. Az értekezlet mellesleg ünnepelte Dózsa Györgyöt.

Dr. Balogh István térszínárta ha a nagyonlóság értekezletet.

Visinszkij a Szovjet-Unió és Észak-Amerika közötti baráti kapcsolat kialakítását kívánja

Tito: Nem lesz olyan könnyen háború!

Newyorki jelentés szerint Visinszkij az Amerika és Szovjet-unió közötti barátság társaságának ülésén kijelentette, hogy mindazok, akik Hitlert próbálják utánozni, gondoljanak vissza Napóleonnak Moszkva elleni felvonulására. Mindenkinek, akár Churchill, akár Byrnes, akár De Gaulle az illető, ajánlatos, ha a Szovjetunió tekintetében nem ringatja magát veszélyes ábrándokban, hanem a történelem leckéjére gondol. Visinszkij kifejezte azt a kívánságát, hogy a Szovjetunió és Észak-Amerika közötti barátsági kapcsolat alakuljon ki.

Ünnepélyes keretek között nyitották meg a Sámc—serejavói

vasútvonalat. Ebből az alkalomból Tito tábornagy beszédében kijelentette:

— Nem akarunk elnyomott ország lenni, mert az elnyomottakat mindenki veri és minden ördög le akarja igazni. Országunkban vannak olyan ellenségek, akik kiharadják nemzetünk helyzetét és pszichozist igyekeznek kelteni, mintha holnap kitörne a háború. — Pedig nem lesz olyan könnyen háború és az uszítóknak kellene legjobban félniük a háborútól, mortha mégis kitörne, jaj lenne nekik. Nem akarunk és nem is akarunk háborút, mert tudjuk, hogy mennyi vér és emberáldozatba kerül nekünk. A legértékesebbet, az ember életét adtuk az új Jugoszláviáért és ha szükség

lesz rá, valamennyien védelmére kelünk. A háborús uszítók azt szeretnék, ha mások áldoznák fel magukat értük. A kapitálista országok dolgozói azonban elég okosok ahhoz, hogy nem szeretnek háborút viselni és éppen ezért nem áll fenn a háború veszélye.

HENRY WALLACE

az Egyesült Államok volt alelnöke a louisianai egyetem hallgatói előtt mondott beszédében sürgette a „válságos békeszerződés” megkötését a Szovjetunió és az Egyesült Államok között. Ijesztő lépéseket tettünk és tesszünk ma is az összefűzés irányában. Mindazontalán még mindig fennáll a béke „igazi lehetősége” — mondotta Wallace.

A hadifogságból hazatérő ifj. Vásáry István nyilatkozata a Szovjet Tájékoztató Irodának

Moszkva, november 17. A Szovjet Tájékoztató Iroda munkatársa elbeszélgetett egy hazatért hadifoglyosportállal. A hadifoglyok elmondották a fogságban szerzett benyomásaikat.

Dr. Vásáry István, a volt 6. gépesített tüzérezred tagja így nyilatkozott:

Három éves fogságom alatt megszabadultam a politika féktelen szellemétől. Az igazi demokráciában a demokratikus eszméket való alapos megismerkedés után nyakamra adtam nekem, megmutatta az öntudatos cselekvés lehetőségeinek útját, melyet járnom kell hazám és az ország dolgáiban érdeklődve. Cselekvőharcosa kívánok lenni a népi demokráciának. A fogságomban megszületett az a meggyőződés, hogy nincs a világon egyetlen állam, amely következetesebben harcolna a békéért, mint a Szovjetunió és hogy a béke vágya a szocialista rendszer lényegéből következik. Mi volt hadifoglyok, akik átéltek a háború viszonyosságait, nem akarjuk az új háború bujgatóinak járnába hajtani fejünket. Szent kötelességemnek tartom, hogy határozottan küzdjek olyan létezők ellen, amelyek kockára teszik a magyar nép érdekeit és a háborús uszítóknak tesznek szolgálatot. A magyar nép iránt érzett becsület és szeretet és a fogságban szerzett gazdag tudás kötelez hogy teljes erővel harcoljak a magyar reakciók ellen még akkor is, ha azok rokonaim vagy barátaim. — Hálával gondolok a Szovjetunióra, melynek legnagyobb mértékben köszönhetem politikai látóköröm kibővülését. Szeretlek kicsiny családom körébe azzal a megelégedéssel térek vissza, hogy a népi demokrácia a mi kis családjunk életét is kedvezőbbé teszi, mint amilyen a háború előtt volt. (MTI)

Mit kíván a falu?

A parasztság tervei és kívánságai

A kabai határon a nagy szárazság ellenére is kevés föld maradt felszántatlan. Az ősi kalászosok vetése is a befejezéshez közeledek. Törökös, szorgalmas nép áll itt, kiket nem kell a munkára biztatni, tudja a kötelességét. A kabai kövécsok még sohasem élezték ennyire ekevasat mint az idén, mert hamar elkapott a kemény, száraz földben. Az elvégzett munka tudatában, hosszú őszi esteken a Gazdakörben gyülekeznek az emberek. Rádió, könyvtár, sokféle újság várja itt őket, és ilyenkor megöröglyelnek egymás között a tennivalóik is. Különösen hangzik a mai világban: de a politikáról esik a legtöbb legkevesebb szó. Unják már. Csendes munkálkodásra, békés alkotásra, művelődésre vágyunk.

TEGYEK KÖTELEZOVÉ A MEZŐGAZDASÁGI SZAK. ÖNTATÁST

— Tavaly télen ezüstkalászos tanfolyamot kértünk a földművelésügyi minisztériumtól, de nem tudott hozzá anyagi segítséget nyújtani. Megrendeztük a saját költségünkön. Most pedig szeretnénk elvégezni a második évfolyamot, amely a kettős ezüstkalásza jogait — mondja Keskeny Lajos.

Az aszonyok, leányok részére háztartási, varró, baromfitenyésztő tanfolyamok lesznek.

Ugy látszik, van tanulási kedv, mégis panaszkodik az aranylátszó gazda és gardaaszonyképző iskola igazgatója, hogy kevés az iskola tanulójának száma. Igaz hátrányos, hogy az iskola a falun kívül van, és a téli hidegben minden nap ki kell járni, de ez 16—21 éves fiataloknak nem tekinthető nagy gondot. — Az ifjúság nem akar tanulni, állapítja meg Bárányos Károly volt földművelésügyi miniszter. Ugy látszik a sokat dolgozó pa-

rodés miatt hamarosan tovább állott. Nemcsak azért, mert erős versenyháza volt a jóval olcsóbb mozi, hanem azért is mert a műsora nem volt kielégítő. Rettegetes, hogy milyen darabok kerülnek le a fura. 8—10 éves operettek, „csak 16 éven felülieknek” való „szencziós” darabok, rossz népszínművek, ma amikor a falusi műkedvelők gardák is Möriz és Tamási műveit játsszák. A szingizgató méla bannalra nézte az üres termet és megállapította, hogy a vidéki színpadon a közönség kegyetlen részvételensége miatt haldoklik.

Arany Bálint bűnügyének újabb tárgyalása

A budapesti népbíróság tegnap Arany Bálint újabb bűnügyét tárgyalta. Arany Bálintot azzal vádolja a népbíróság, hogy hozzásegítette Orbán János cégvezetőt olyan olkmányok beszerzéséhez melyekkel Orbán el tudta palástolni jobboldali múltját. Arany Bálint kijelentette, hogy Orbán ügyét mint magyar közönségi tag követte el, ebben a vonatkozásban pedig a bíróság már ítéletet mondott felette. Tudta, hogy Orbán tagja volt a Hunyadi SS alakulatnak. A bíróság ezután az ügy másodrendű vádlóját, Döbrösi Lajos református lelkészét hallgatta ki.

Tóth János szombathelyi városi tanácsnok volt a következő vádlott, aki előadta, hogy feltételül hitt Döbrösi ref. lelkésznek és Arany Bálintnak. Azart adta ki Orbán részére a helyhatósági igazolást. A népbíróság indítványozta a bizonyítás kiegészítését. A bíróság a bizonyítási indítványoknak részben helytadva, a tárgyalást elnapolta.

Milano közelében feleobbant egy löszerraktár

Sztrájkok és tüntetések Olaszországban

Róma. Vagáran Velencében a munkásság tüntetést rendezett. — Firenze környékén több elektromos erőműtelep munkásai sztrájkba léptek. Vasárnap a Miláno közelében lévő Vigeanóban a löszerraktár épületei egymásután reppeltek a levegőbe súlyos károkat okozva a közpériki külváros épületeiben. Szerencsére csupán anyagilagban történt komoly károsodás, mert a nagyarányú robbanásoknak csupán egy halál áldozata van. Az olasz tözsdéken az elmúlt hetekben hatalmas áruháznak következett be, az ipari vállalatok részvényeiben főképpen.

Kinek jár az állami autó?

A legutóbbi minisztertanács elhatározta az állami autók számának és forgalmának csökkentését. Az elfogadott rendelettervezet szerint, az állami gépkocsikat leszámlálva, minden más állami autóra kiterjed. A tervezet szerint a minisztereknek és államtitkároknak kivül egyetlen közúti gépkocsit sem jár állami autó. A miniszterek és államtitkárok gépkocsijai havonta 3000 kilométeres utra kapnak üzemanyagot, ha pedig ez előgy, csak külön megegyezéssel utján vehetik igénybe kocsijaikat. A közhatali autók részére közös garázsokat létesítenek.

Rizsnagykereskedők a munkásbíróság előtt

A gazdasági rendőrség lefoltórtatta Bóczer Albert és Veiss Ede úpegrti rizsnagykereskedőket árdragúti rizszelés bűntettének gyanújával. Miután bűnügyüket a nyomozás adatai szerint nagy mennyiségű rizszel követték el, ügyük minden valószínűség szerint munkásbíróság elé kerül.

Csökkentik a luxus-cikket behozatalát

A tárcaközi bizottság közzétette azoknak a cikkeknak jegyzékét, melyeknek külföldről való behozatala nemes valutáért nem kívánatos. A jegyzékben felsorolt cikkek: az egyelőre nem adnak behozatali engedélyt. A jegyzékben többek között a kávé, tea, bors, gyömbér, mazsola, fahéj, vanília, füge, narancs, citrom, gesztenye, datolya, banán, kakaó, csokoládé, szardínia, szárdellapszta szerepel. Amerikai cigareta és hollandi sziver nem szerepel a jegyzékben.

Megérkezett a román követ

Hétlőn megérkezett Jon Vintó a Magyarországra kinevezett román követ. Az érkezést a Keletipályaváron a külügyminisztérium nevében a protokoll-osztály h. vezetője üdvözölte.

Vigszínház

mozi

Az amerikai filmgyártás remekel:

„Szencziók albuma”

1. Jerry Wald és zenekara
 2. Nostradamus jóslatai
 3. Mió! Mielő az északi sarkon
 4. Elfelejtett kincsek
 5. Bikin az atomsziget
 6. Kosmetika csodája
 7. Szencziók albuma
 8. Ki az az nagy halban
 9. Csak az ellen nincs orvosság
- Előadások: 3.30, 5.30, 7.30

APOLLO MOZI

Debrecenben először. Amerikai „Mopar” film. Félvezényű, főszerkesztő: Roy Milland. Egy fértő drámai küzdelem önmagával. Felejthetetlen filmmonológja.

Előadások kétnap: du. 4, 6, 8, vas-é. ún.-nap: de. 11, du. fél 3 fél 5 fél 7 fél 9

Teléfono: 194

—oxo—

Milano közelében feleobbant egy löszerraktár

Sztrájkok és tüntetések Olaszországban

Róma. Vagáran Velencében a munkásság tüntetést rendezett. — Firenze környékén több elektromos erőműtelep munkásai sztrájkba léptek. Vasárnap a Miláno közelében lévő Vigeanóban a löszerraktár épületei egymásután reppeltek a levegőbe súlyos károkat okozva a közpériki külváros épületeiben. Szerencsére csupán anyagilagban történt komoly károsodás, mert a nagyarányú robbanásoknak csupán egy halál áldozata van. Az olasz tözsdéken az elmúlt hetekben hatalmas áruháznak következett be, az ipari vállalatok részvényeiben főképpen.

Kinek jár az állami autó?

A legutóbbi minisztertanács elhatározta az állami autók számának és forgalmának csökkentését. Az elfogadott rendelettervezet szerint, az állami gépkocsikat leszámlálva, minden más állami autóra kiterjed. A tervezet szerint a minisztereknek és államtitkároknak kivül egyetlen közúti gépkocsit sem jár állami autó. A miniszterek és államtitkárok gépkocsijai havonta 3000 kilométeres utra kapnak üzemanyagot, ha pedig ez előgy, csak külön megegyezéssel utján vehetik igénybe kocsijaikat. A közhatali autók részére közös garázsokat létesítenek.

Rizsnagykereskedők a munkásbíróság előtt

A gazdasági rendőrség lefoltórtatta Bóczer Albert és Veiss Ede úpegrti rizsnagykereskedőket árdragúti rizszelés bűntettének gyanújával. Miután bűnügyüket a nyomozás adatai szerint nagy mennyiségű rizszel követték el, ügyük minden valószínűség szerint munkásbíróság elé kerül.

Rizsnagykereskedők a munkásbíróság előtt

A tárcaközi bizottság közzétette azoknak a cikkeknak jegyzékét, melyeknek külföldről való behozatala nemes valutáért nem kívánatos. A jegyzékben felsorolt cikkek: az egyelőre nem adnak behozatali engedélyt. A jegyzékben többek között a kávé, tea, bors, gyömbér, mazsola, fahéj, vanília, füge, narancs, citrom, gesztenye, datolya, banán, kakaó, csokoládé, szardínia, szárdellapszta szerepel. Amerikai cigareta és hollandi sziver nem szerepel a jegyzékben.

Megérkezett a román követ

Hétlőn megérkezett Jon Vintó a Magyarországra kinevezett román követ. Az érkezést a Keletipályaváron a külügyminisztérium nevében a protokoll-osztály h. vezetője üdvözölte.

A debreceni Iparosság kéri a kenyérjegy-rendelet sérelmes intézkedéseinek megváltását, az egyfázisú forgalmi adó bevezetését az OTI-díjak behajtásának méltányossá tételét

Szerdán tízperces néma tüntetést rendeznek a kereskedőkkel együtt Debrecen Iparostársadalmá várszárnap délelőtti nagygyűlést tartott az Iparos-sérelmek ügyében. A nagygyűlésen Nagy Sándor (partestületi elnök) hangoztatta, hogy több szakosztály azzal a kérelemmel fordult hozzá, hogy az iparosok különféle súlyos sérelmei miatt tüntető felvonulással adjanak kifejezést elégedetlenségüknek. Ezt nem tartja helyesnek, mert minden pere, amit a munkától elvonnak, kárát jelenti a demokratikus rend újjáépítésének. Az iparosok nem rombolni kívánnak, hanem komoly munkát végezni az ország építésében. Ezért itt a nagygyűlésen kell feltárni mindazokat a bajokat, melyek orvoslását kívánják a kormányzatól.

Lajus Béla jegyző ismertette ezután a kenyérjegyrendeletet, amely tudvalevően a kisiparost a gazdagok közé sorolja és kötelezi arra, hogy 10 forintot fizessen havonta a kenyérjegyért. Kívívó, hogy a III. adóosztályba sorozott kisiparos 240 Ft. bruttó jövedelme után, melynek tiszta haszna csak 24-26 forint, már gazdag embernek számít és 10 forintos kenyérjegyet tartozik fizetni.

Nagy Sándor elnök kifejtette ezután, hogy az egyenlő elbánást követelik jogosan az iparosok azokkal a dolgozókkal, akik alkalmazásban vannak. A kisiparos is dolgozó, aki napi 12-16 órát tölt el műhelyében. Szóvártette, hogy az OTI-rendelet, mely a járulékok késedelmes fizetése esetén büntető helyre kilitálásba a kisiparosoknak, nagy igazságtalanságot jelent. A kisiparos is késedelmesen kapja meg számláinak ellenértékét és így méltánytalan, hogy tőle pontos fizetést kíván az OTI.

Leitner Jenő, a Kereskedők Társulatának elnöke szót emelt. Hangoztatta, hogy az iparosoknak és a kereskedőknek közös problémáik vannak. Az iparosok nem kapnak nyersanyagot, a kereskedők árut. Ha van még választás az iparosok és kereskedők között, ezeket kell bontani és egy úton kell járni közös sorskérdéseik megoldása érdekében. Nem tartja helyesnek, hogy az iparosok sérelmeiket nevel tüntetések formájában közlik a nyilvánossággal. Ellenben elfogadja a szerda délelőtti tervezett 10 perces néma tüntetést, amelyhez bejelentette a kereskedők csatlakozását is. Ne legyen különbség dolgozó és dolgozó között. Minden dolgozó, akár iparigazolvány alapján, akár alkalmaztatásban végzi munkáját értéket jelent az országnak és ezt meg kell becsülni. Szólt az adóközösségről, amely biztos jövedelmet nyújt az államnak. Ezt a biztos bevételt az iparosok és kereskedők nyújtották az adókinestárnak. Kijelentette még, hogy az egyfázisú forgalmi adó bevezetését multhatatlannal szükségesnek tartja.

Gondos János azt kívánta, hogy megfelelő szakembereket tegyenek a fontos állami pozíciókba, majd az Iparosság kívánságainak kivívására tett javaslatot.

Nagy Sándor kijelentette, hogy az államháztartás rendbentartása érdekében az adókat fizetni kell. A kérdésekhez hozzászóltak még Deutch Ignác, H. Kiss István és Boldogh József, akik az OTI járulékokkal való zaklatások megszüntetését követelték.

A nagygyűlés ezután a következő határozati javaslatot fogad-

ta el: Tiltakozik az Iparosság az ellen az antidemokratikus intézkedés ellen, mellyel az Iparosságot a második adóosztályon felüli sorozásnál az úgynevezett „gazdagok” sorába emeli. Viszont az alkalmazásában lévőket az 1500 illetve 1800 forintos havi jövedelmeknél háztartási alkalmazott tartása esetén is kedvezményes jegyrendszer érvényében hagyja. dacára annak, hogy a VI. illetve a VIII. osztályba sorozás esetén az iparosnak maximális keresete 5-600 forint havonta. Követeli a nagygyűlés hogy egyenlő elbánás elve alapján ne legyen különbség a kormányzat az Iparosság-déllyel dolgozók és az alkalmazásban lévő dolgozók között, hanem az igazságnak megfelelően vezesse be a kettős érendszernél nemcsak szóban, hanem a tettek-

Tildy elnök átadta a forgalomnak a Margit-hidat

Vasárnap ünnepélyes keretek között adták át a forgalomnak a félszéleslegesen újjáépített Margit-hidat. — A hivataloson óriási tömeg jelent meg, mely lelkes éljenzéssel fogadta a helyszínre érkező köztársasági elnököt, a kormány tagjait és ütemesen éltette a hidépitőmunkásokat.

A hidépitőmunkások képviselője köszönetet mondott Gerő Ernő miniszternek fáradságtalan munkásságáért, majd Gerő miniszter tartott beszédet. Megígérte, hogy egy esztendőn belül teljes szélességében, régi szélességében újjáépül a Margit-híd; — majd rámutatott arra, hogy a felszabadítás óta már a negyedik újjáépített nagy hidat avatják fel. A miniszter kegyeleltességgel emlékezett meg Veréb István munkásról, aki munkaközben életét vesztette a hidépitésénél, — majd hangoztatta, hogy az építő magyar demokráciának nem szabad elnézőnek lenni azokkal szemben, akik

DEBRECZEN 8. OLDAL 1947. XI. 18.

ben is azt, hogy csak a gazdagok fizessenek.

A forgalmi adónál követelik az egyfázisú rendszer bevezetését, a zaklatások végrehajtások és árverések megszüntetését.

Tiltakoznak az ellen, hogy az OTI díjhátralék esetében a végrehajtáson felül még büntügyi eljárás is indítsanak az iparosok ellen. A nagygyűlés kimondja, hogy november 19-én, szerdán délelőtti 10 órakor tíz perces tartó néma sztrájkintézkedést rendez, melyhez a kereskedőtársadalom is bejelentette csatlakozását.

A nagygyűlés kimondta, hogy tömegfelvonulást az utcán nem kíván végrehajtani és egyúttal akar működni a demokratikus kormányzattal. A nagygyűlés reménykedik az kifejezést, hogy a kormány nem fog a jövőben az Iparosság meghallgatása nélkül olyan rendelkezéseket kiadni, melyek létférdeket veszélyeztetik és bízik abban, hogy a kenyérjegyvel kapcsolatos sérelmes rendelkezést vissza fogja vonni.

zúzavarral spekulálnak.

Bognár József polgármester a város nevében vette át a Margit-hidat, majd zúgó éljenzés, tapsvihár közepette állt a mikrofonhoz Tildy Zoltán.

— Az országban — mondotta — de az egész világon két nagy áramlat küzdök egymással. Az egyik, amelyik nem akarja tudomásul venni az új világ születését a másik áramlat a gyűlölet és szűzölet épít tovább, hogy emberibbé és szebbé tegye a dolgozó milliók életét; verejtékes munkával tünteti el a háború pusztításának nyomait s egy-egy újabb alkotásokkal teszi elviselhetőbbé, könnyebbé és jobba az emberi sorsot. Az egész nemzet elismerést és köszönetet tolmácsolom a kitűnő hidépitő gardának, élén Gerő miniszterrel.

— A hidat átadom a forgalomnak!

A megilletődött mondatot orkánzerű éljen követte.

Revolveres rablótámadás egy gépkocsí ellen

Demeter Károly mészárszakai, Petőfi-tér 10 szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen két ismeretlen revolveres támadó ellen, akik amikor a gépkocsijával, melyen rajta kívül még Nagy László matolcsi lakos ült, a Sámszent-úton haladt, vasárnap este 7 órakor megtámadta. A két

férfi megállásra szólította fel, majd többször rájuk lőtt. — A golyók közvetlen mellettük süvítettek el, mire Demeter rákapcsolt és gyorsan elrohogott. — A rendőrség a két gyveres útonállónak, akikről pontos személyleírás tudtak adni, nyomában van.

Nyolc hónapra ítelt el az uzoratanács egy debreceni tímárt

A debreceni törvényszék uzoratanácsa hétfőn újabb tímár ügyet tárgyalt. Az uzoratanács elnöke a beteg dr. Farkas Aladár tanácselnök helyett Szabó András törvényszéki bíró volt.

A vádlottak padjára Bartha József, Vigkedv Mihály utca 30. sz. alatti tímármester volt, akit a közellátás érdekeit veszélyeztető cselekménnyel vádolt az államügyesség képviselőjében dr. Kristóf János államügyész. A vád szerint Barthanál a gazdasági rendőrség által lefolytatott vizsgálat során többlet volt a borból, azonkívül 20 pár bakancsot is találtak.

A vádlott azral védekezett, hogy a készlet felvétele felületesen történt, a bakancsokra vonatkozólag meg előadta, hogy azt az erdőigazgatóságának szállította volna, az erdei irtásnál dolgozó munkások számára. A bíróság több tanút hallgatott ki. Birta József tímáregéd-

det, Kállay Mihályt, Kovács Ferenc szakértő tímárt, majd a bizonyítási eljárás lefolytatása után megállapította Bartha bűnösségét és ezért nyolc hónapi börtönrre ítélte. 37 börtönap miatt állapították meg a bűnösséget. Nem vart tisztázást a 20 pár bakancs ügye. Az ítélet nem jogerős. Bartha a Tábla jogerős ítéletéig füzilben marad.

A VAOSz nagyválasztmányának követelése

A debreceni indítványra összehívott VAOSz nagyválasztmány Budapestén állást foglalt a városi alkalmazottak követeléseit tekintetében. A nagyválasztmány ülésén kilenc debreceni kiküldött is részt vett. A nagyválasztmány megállapította, hogy a városi alkalmazottak vannak a legmósbóbb helyzetben a közalkalmazottak között. Ezért követelik: 1. a státuszrende-

zést, 2. a lakbérkategóriák közötti különbséget enyhítését, 3. közlekedési segély kiterjesztését a vidéki városokra, 4. az átlagon felüli teljesítmény megfelelő jutalmazását, 5. az üzemi vonatkozásokban a teljesítményberendezését, 6. üzemi illetmény szabályzat életbeléptetését, 7. a nyugdíjak és a kegydíj-

sok ügye rendezését 8. a kar. segély kifizetésénél a bruttó fizetés alapulvételét, 9. családi pótlékok fel-emelését, 10. a közmunkavállalás áthárítását a munkadó közületekre, 11. új szolgálati pragmatika létesítését.

A Petőfi Dalkör jubileumi ünnepsége

Debrecen nagymúltú dalosgye-átlete, a Petőfi Dalkör szombaton tartotta 50 éves jubileumi ünnepségeit. Az ünnepély zászlószenteléssel vette kezdetét, majd ezt díszközgyűlés követte a Kollégiumban, melyen Bartha Ferenc elnöklésével visszapillantást nyújtottak a Dalkör félszázados múltjára, megemlékeztek annak kiemelkedő állomásairól, a daleyget sikeres szerepléseiről, a kimagasló eseményekről. A továbbiakban lerakták a Petőfi Dalkör sikeres további működésének tervét.

Este nagyszabású díszhangversenyt rendezett a Petőfi Dalkör az Arany Bilka dísztermében. A hangversenyen a Petőfi Dalkör tagjai Szondy László karnagy irányításával fejelemezt összetanulással, igaz művészi élményt nyújtóan adták elő Halmos: 97 zsoltár, Kodály: Felszállott a páva és Huszt, Lányi: Lopott ló és Forrai: Hortobágyi nóták számat tomboló tapsvihartól kísérve. Az ünnepi beszédet Szabó Kálmán polgármester tartotta megkapó szavakkal emlékezve meg a jubiláns dalkör 50 éves múltjáról. Petőfi Sándor élete mintegy példázza azt a félszázadot, melyet ünnepel ez a dalárda mely a név hagyományához félszázados múltja alatt mindig hű maradt. Igazi dalkultúrát jelentett ennek az 50 esztendőnek a története, annak a magyar dalnak alaplést és szeretetét, mely ennek a nemzetnek történetében sokszor oly jelentős szerepet játszott. Daloló nemzet volt a magyar mindig, örömben, bánatban énekel, üldözöttségében a dal volt a vigasza, győztes csatáiban harsogott a harci dal.

— Ugy érzem — mondotta Szabó Kálmán polgármester — kötelességet teljesíttek akkor, amikor ennek az illusztris ünnepő dalárda vezetéségének és működő tagjainak névsorát ismertetem: id. Fikódy János örökös elnök, Bőör Ferenc örökös alelnök, Komáromi Sándor alelnök, Molnár Imre ügyvezető alelnök, Korom Béla főrendező, dr. Erdős József ügyész, Némethi Bertalan titkár, Komáromi László helyettes titkár, Bartók István pénztáros, Gulyás István pénztári ellenőr, Kovács István számvizsgáló, Makai Kálmán számvizsgáló, Vadon Imre zászlótartó, Szabó András Kotatáros, Működő tagok: Antal János, Bőör Ferenc, Baranyai Ferenc, Biró Gábor, Brassányi Lajos, Bartók István, Berik Lajos, Bujdosó Gyula, Boros László, Czellar Gyula, Cselovszky Sámuel, Domokos Sándor, Erős Mihály, Fazekas Jenő, Gulyás István, Hencz György, Huber János, Korom Béla, Komáromi Sándor, Komáromi József, Komáromi László, Kövér Imre, Kovács István, Kegyes János, Kiss Sándor, Luci István, Molnár Imre, Mezei Antal, Makai Sándor, Makai Antal, Nagy István, Némethi Béla, Oláh Péter, Petrovics Gyula, Raktai Gyula, Pálca Elemér, Sipos László, Szabó Mihály, Szabó András, Tóth Lajos, Vadon Imre, Vida Gyula, Varga József, Zombori Gyula, Zubor Gábor, Zsifos Lajos.

— Üdvözlöm Korom Bélané zászlóányát, Szász Ilonka és Flák Rózika koszorúslányokat és k-

vánom, hogy a Dalegyet Petőfi szellemében haladjon előre továbbra is.

A hatóság bezed után Egervári Ilonka szépen csengő hangján magyar nótákat énekel. Ugyan-csak nagy sikere volt Püspök Sándor, a köztismeret énekes pompás énekszámainak és sok tapost kapott Flák Rózika magyartánca. A jubiláris ünnepség és díszhangverseny nagy sikere a kitűnő rendezőgárda érdeme élen Korom Béla főrendezővel, Bartha Ferenc, Komáromi Sándor, Molnár Imre, Mezei Antal vezetőségi tagokkal. A finoman aláfestő kísérő zené a Szentesi zenekar szolgáltatta.

A díszhangverseny alkalmából az Országos Dalos szövetség ezüstkoszorújával tüntették ki a Petőfi Dalkör 25-40 esztendője működő tagjait: Bőör Ferencet, aki 1906 óta tagja a Dalkörnek, Komáromi Sándort, Komáromi Józsefet, Korom Bélat, Molnár Imrét és Baros Lászlót. A jubiláns dalkör többi működő tagjai díszoklevelet kapott. Az érmeiket és okleveleket a Dalos Szövetség nevében Gombos Ferenc nyújtotta át.

Somogyi Károly lesz az Elektromos és Gázművek igazgatója

Az Elektromos és Gázművek három éve iredésében levő igazgatói igazgatói állására harmadik meghirdetett pályázat legjobb képesítésű pályázóját, Somogyi Károly gépészmérnököt, az orosházi villamosművek igazgatóját az iparügyi minisztérium energia osztálya ajánlja a városnak. A minisztériumi vélemény hangsúlyozza hogy Somogyi Károlynak 14 éves Ganzgyári tapasztalata van, amelyet hasznosíthat a debreceni villanytelep újjáépítésénél. A városi tanács a szombaton tartandó törvényhatósági közgyűlésen meghívásra ajánlja Somogyi Károlyt.

— Előptá a pénztáráját 640 forinttal és 260 kg cukorra szőlv utalvánnyal ismeretlen tettes Molnár Bálintné bellegelői lakosnak a Rákóczi u. placon.

Fiú ruhák
Fiú telikabátok
Férfi öltönyök
Férfi felöltők
Női hallon kabátok
Gyapjú szövetek
nagy választékban
olcsó
szabott árak

MAGYAR
RUHAIPAR-nál
Bika-szálló épület.

Mosdószappan
Borotvaszappan
Pipereszappan
SOLTI
PIAC-UTCA 42.
illatszertár

Hó és sárcipők
szakszerű javítása
Szencsák
gumiüzem
Piac-utca 40.
(Hangya-udvar.)

Siessen vegyen!
„UNRRA”
meleg alsónadrágot
és inget
BLUM textilüzletében
PIAC-U. 21. Sesztina ház.

Megérkezett
női és
gyerek kabátok, ruhák,
fehérnemű, harisnya
kesztyű, pullover.
Jäger UNRRA nadrág Ft 35—
KERECSEN divatház
Csapó-u. 8.

Olt Károly népjóléti miniszter, Rajk Lászlóné és Pesta László államtitkár az MNDSz debreceni békegyűlésén

Elismerés a Hadifogolyszolgálat dolgozóinak

„Hazatérőkkel a békéért” címmel tartott nagygyűlést vasárnap délután az Arany Bika nagytermében a Magyar Nők Demokratikus Szövetségének debreceni szervezete, amelyen megjelent Olt Károly népjóléti miniszter, Rajk Lászlóné, a belügyminiszter felesége és a miniszterelnök és hitvese képviselőiben Pesta László államtitkár. A helybeli vezetőkön kívül a megjelentek sorában láttuk Hecsev Mihály szovjet konzult és a szovjet hadsereg képviselőit.

Olt Károly szólott először a megjelentekhez. — A béke jegyében és védelmében gyűltünk most itt össze — mondotta —, hogy kifejezzük tiltakozásunkat minden bekezdő kísérlet ellen, amelyek háborús uszítás, gyújtogatás, összeesküvés formájában akarják a magyar népet alkotó munkáját megnehezíteni. Ez azonban nem fog megintozni — folytatja beszédét —, mert itt egy új világ alakult, amelyben mindenkinél lehetősége van arra, hogy teljes erejével részt vegyen a termelésben, az életben. Majd megemlékezett arról, hogy nemrég tört haza a százezredik hadifogoly, amelyért hálaival tartozunk a Szovjetuniónak. De köszönetet kell kifejezni a hadifogolyállományon szolgálatot teljesítő asszonyoknak és leányoknak is önfeláldozó munkájukért, amelyért most meg is kapják díszokleveleiket a nemzeti elismerésük jeléül — fejezte be beszédét a miniszter. (Éljenzés.)

Rajk Lászlóné dícső szavakkal emlékezett meg a debreceni állományú dolgozó 200 asszony és leány munkájáról. Meltáta ennek jelentőségét, hiszen a hazatértek az ő kezéből kapják először a szeretet első jeleit; az első falat kenyert és az első benyomást az újjászült haza rendjéről. A hazatértek és az asszonyok a békét akarják — mondotta — s az ő akaratuk el fog söpörni minden háborús szándékot. Hiszen, ma már a béke hárseregének is van fegyvere. Eppen a múlt héten jelentették be, hogy a Szovjetunió is rendelkezik atombombával s erre a hírre minden békeszerető ember szívében elült a félelem — mondotta Rajk Lászlóné. — (Éljenzés.)

Szabó Lajosné a hadifogolyszolgálat, Szabó Károlyné a vagongyári szervezet nevében virágcsokrot nyújtott a miniszter hitvesének.

Pesta László dr. államtitkár a miniszterelnök és neje köszönetét tolmácsolta a hadifogolyszolgálatnál tevékenykedő nőknek, akik példát mutatnak a helytállásban. Nehéz úton vezet — úgymond — most demokráciánk útja — folytatja beszédét az államtitkár —, szakadékok szelén, keskeny hegyi úton, de fel fogunk érni a fensíkra. S e nehéz úton a nők tartanak falkyát a haladók elé és ők törnek le verejtékeket, könyveket. Végül Isten áldását kívánta továbbra is a debreceni csoportra.

Utána Úray Sándor református lelkész-elnököt és Molnár János pápai prélatust kérték fel, hogy szóljanak néhány szót a megjelentekhez, kik mindketten a Krisztus világbékéjét hirdetik emelkedett szavakban.

László Sándor a Volt Hadifogolyok Bajtársi Szövetsége, és Jozsefné a dolgozó nők nevében mondott beszédet, majd Némethy Józsefné felolvasta az üdvözlő táviratokat, amelyeket Rákosi Máttyás, Rajk László, Ve-

DEBRECZEN 4. OLDAL 1947. XI. 18.

nek, a 434. 62. 11. 11. 49. számú cserkészcsapatok nevében Gyulás Éva cserkészcsapatnak adta át a kitüntetését, a Vöröskeresztét Erdei Kata vette át; Novák József gépkocsivezető kapott még díszoklevelet s Hollóssy Andor tisztifőorvosnak az orvosi kar munkájáért mondottak köszönetet. Zimonyi Gusztávné köszönetbeszéde és a fővárosi pályaudvari kirendeltség részéről megjelent Sinkó Józsefné szavalat után Némethy Józsefné határozati javaslatot terjesztett a megjelentek elé, amelyet elfogadtak s üdvözlő táviratokat küldtek Dinyenyés Lajos miniszterelnöknek.

Dr. Juhász Gézáné zárószavai után, a Szózat hangjaival ért véget a nagygyűlés.

Mi lesz a télen a munkanélküliekkel?

Munkanélküliek biztosítása

December 15-én megszűnik a munkanélküliek mai munkálatási rendszere közmunka keretében. Tegnap a városi háza a pártok, a szakszervezetek és a hatóságok kiküldöttéi értekezletre ültek össze, hogy a dec. 15. után előálló új helyzetben milyen megoldással tudnak segíteni a kenyértelenre váló munkanélkülieken. Az értekezleten Szabó Kálmán polgármester elnökölt. Szabó István (szoc. dem.) a külsőségi gyalogjárók salakozásának megindításával lát munkalehetőséget. Péterffy József, a Kiszagdapárt kiküldöttje, a háziipar megindítását sürgeti. Rámutat arra, hogy a Kiszagdapárt anyagi támogatásával már több munkanélküli munkára állították meg erre a könnyű és hasznos munkára munkanélküli nőket. Rendkívül életre való ötletet vetett fel a tuskó kitermelésének a munkások részére jövedelmesebbé tételére. — A kitermelt tuskóból faszeret építenek! Az Állóidőn új, de igen jövedelmező foglalkozás kevéssé a munkásra is és a munkáltatóra. Bejelentette a továbbiakban, hogy a Kiszagdapárt a munkanélküli munkások részére a tuskó kitermelésével foglalkozó munkát rendez.

Kalanda Lóránt műszaki tanácsnok a gyalogjárók salakozását alkalmassá tartja bizonyos munkakészlettel téli foglalkoztatására. Ezenkívül azonban felveti a közmunkásoknak a téli hónapokban előlegképpen természetbeni támogatás nyújtását, aminek tavasszal a munkák megindulása után leleértékét a közmunkások megérítik. — Molnár József és Kovács László, valamint Szabó Kálmán

Házasságszedelő férfi Debrecenben kifosztott egy lányt

A debreceni rendőrség jelentést tett Molnár Ilona budapesti IX. Tinódi utca 2. szám alatti lakos egy magát Szatmári Attila debreceni, Dobó utcai lakosnak kiadó 36 éves férfi ellen, aki házasságot ígért neki és Debrecenbe csalta azaz, hogy itt lakó szüleinek bemutatja. Molnár Ilona, aki Nyiregyháza születésű ismerkedett meg az állítólagos Szatmári Attilával, magával hozta bőröndjében kelengyéjét is, hogy Budapesten megküldjenek Debrecenben Molnár Ilona az Erzsébet utca 69. alatt szállt meg, míg „vőlegénye” elment szüleihez. Egy óra múlva visszatért azzal, hogy elmennek mindketten a Dobó utcára. Utközben a férfi udvariasan átvette a lány bőröndjét és pénztárcáját. A bőröndben 3000 forint értéket ruháknak, a pénztárcában 300 forint és Budapesti megváltott vaguti jegy volt. A férfi óhajára betértek egyik vendéglőbe egy pohár bort meginni s innen Szatmári Attila a csomaggal és pénztárcával megözökölt.

A rendőrségben megállapították,

„SAS” illatszertár most is a régi helyén. Sas-utca 2.

Illatszerek, szappanok, piperecikkek különlegesége nagy választékban.

polgármester ezt nem helyesli: a most feljavult munkamórái romlását hozná magával. Molnár József kijelenti, a Szakszervezeti Tanács munkanélküli segélyét csak az át-képzésen résztvevő munkanélkülieknek és csak az át-képzés tartamára hajlandó elfogadni. Állandó pénzegegyről szó sem lehet. Ben-cze Pál erdőtanácsos felhívja a figyelmet a nagyerdői parkerdőben lévő faszokk és tuskók kitermelésére. Molnár József a MALLERD től kéri a fakitermelő munkások el-látásának biztosítását, így nagyobb lesz a kedv a fakitermelési mun-kában részvételre. A város utcáinak fásítását kéri. Az erdőekben a sűrűn ültetett facsemetek széljel-ültetését is véghezvitelnék közmun-kában. Ábrahám András, az Alsó-szabolcsi Armentesítő igazgató-fő-mérnök bejelenti, hogy a Ti-szamenti 150 holdas lüzések kiter-melését és a kitermelt lüzavesszők kocsáronásra felhasználását deb-receni jelentkezőkkel végzetnék. Kovács László a városi hároméves terv beruházásainak iparos munká-inak előrehozását és a téli hóna-pokban elkészítését javasolja. Ha-gedús főmérnök a kulturmérnöki hivatal képviselőjében kijelenti, hogy a téli hónapokban az álmene-tileg beálló hidebb időben a Kon-doros homokos partterezsén föld-munkákat legyen végeztetni. Dr Matkó Imre tanácsnok ismertette a kormány nagy társadalmi akció-ját a munkanélküliekért. A város a télen étkezletési akcióval kíván enyhíteni a munkanélküliek nyomorán. Hunyadi Béla közmun-ka-teljesítő összegezte a lehetősége-ket az értekezlet végén.

hogy Szabó József, illetve Szatmári Attila néven felelősködő szélhámos országosan körözött egyén. Közre-kerítésére megindult a nyomozás.

Anyakönyvi hírek

Születések: Kovács Gyula bú-torgyári cég. Attila tér 5. leány Alice. Szalka János Kovács S. Gaz-dasági Akadémia, leány Mária. Valkó Tibor cukrász Bőrvös u. 87. fiú Lajos. Kortya József erdőtele-pítő Pac 20. fiú József. Báronyos Jenő szög. orvos Belkínka, fiú Jenő. Ferge Béla máv. állomás-felügyelő Vályi N. u. 15. leány Magda. Oláh Gábor máv. m. Sa-létrom u. 16. fiú Gábor. Hajdu Imre kisbirtokos Haláp 32. leány Katalin.

Eljegyzések: Kéri Gábor fm. Páltag 27. és Fazekas Anna Pál-tag 27. Oroz József keresk. s. Borz u. 13. és Mészai Magda Do-berdó u. 38. Báka Sándor keresk. Zádor u. 42. és Kántor Irén Dé-vaj u. 21. Székelyhídi Gábor Bel-legelő 28. és Balogh Ilona Belle-gelő 19. Tóth Ferenc cipész m. Mező u. 3. és Guba Julia Vámos-pécs. Huszti Imre gazd. Haláp 159. és Pataki Erzsébet Haláp 169. Losonczy János jb. tisztv. Ti-

Autó, motorkerékpár gumik futófelületzése, javítása, valamint hó- és sárcipők vulkanizálása Tóth gumiüzem, Miklós-utca 7.

szalók és Koroknai Margit Bu-j-dosó u. 46. Aszalós Pál máv. alk. Fancsika 11. és Lakatos Mária Fancsika 13. Kurstár András gé-pész technikus Almászfűzőt és Mi-le Etelka Gyulás u. 5. K. Horváth Imre kubilok Kunhalom u. 31. és Sztoja Eszter Tegez u. 76.

A MENNYORSZÁG KULCSAI A. J. Cronin világhírű regénye filmen csüszte ki.

Házasságok: Szöllősi László máv. szertári m. Kassa út 28. és

Megnyílt a Debreceni Kulturhét

Az Ady Társaság képző művészelnekei tárlata

Az Ady Társaság jubileumi ün-nepségei kapcsán vasárnap délelőtt nyitotta meg G. Szabó Kálmán, a Képzőművészeti Főiskola tanára, a Társaság képzőművészeinek kiállítá-gát a Déri Múzeumban. Majd Asztalos Sándor dr. kultúrtańács-nok méltalta a Debreceni Kultur-hét jelentőségét, végül Juhász Gé-za, az Ady Társaság elnöke be-szélt.

A kiállításon 21 művész 74 ér-tékeiből értékesebb művel szere-pel. Adler Miklós pasztelekkel, Balla László megkapó vízfestm-nyeivel szerepel. Barz Lászlónak ennek a kiváló portréfestőnek egyé ni művészetével, finom megoldással alkotott olaj-portréja lenyűgöző ha-tású mű. Berki Irma, Borog Géza olaj és vízfestményei, Debreceni Tivadar alkotmányai, Félégházi László r. a. Gogonyi Béláné Hol-ló László, Hrabeczy Ernő, Katona Gyula, Menyhart József, Senyei Oláh István, G. Szabó Kálmán, Ta-más Ervin, Tar Zoltán, Tóth László, Vadász Imre és Zilahy Edit szébbnél, szebb művei előtt gyö-nyörködött a kiállítás közönsége. A kiállítás anyagot gazdagította Káplár Miklós három, a Déri Mu-zeum tulajdonát képező olajfest-ménye és Medgyessy Ferenc két

Farkas Róza H. sámsón. Katona Albert Csörz. u. 27-c. és Kovács Margit Csörz. u. 27-c.

Házasságok: Wilhelms Emilné Bartók Ilona r. kat. 71 éves. Nyomatató u. 3. Tóth István ref. 9 hónapos Szent Anna u. 38. Papp Irén ref. 20 hónapos Szécs 5. sz. Rác Tibor ref. 3 hónapos Fokos u. 9. Balla Margit r. kat. 12 hó-napos. Nagycsere 31. Mikulássy Attila ref. 3 hónapos Buday É. u. 3. Özv. Gál Istvánné Pataki Zsu-zsanna ref. 81 éves, Kishegyesi út 40.

nagyszerű alkotása. A tárlatnak nagy sikere, számos látogatója volt. A jubileum külön-ben egész héten nyitva lesz s di-jatalanul megtekinthető naponta dé-l-előtt 9—2 és délután 4—6 óráig.

Az Ady Társaság tagjai hétlőn debben megkoszorúzták Csokonai sírmlékét a sírmléknel Dr. Han-kis János egyetemi tanár mondott megkapó beszédet. Délután Csoko-nai-emlékünnepélyt rendeztek, este pedig a Csokonai Színházban a „Karnyóné”-t. Adtak elő, amiről szerdai számunkban számolunk ba

MAKKAJ SÁNDOR ELŐADÁSA

A kulturhét mai keddi műsorá-ban Makkai Sándor egyetemi tanár volt erdélyi református püspök, a nagynevű író tart előadást a Ma-gyar—Szovjet Művelődési Társaság rendezésében. Marxizmus és ke-regettség címen a Déri Múzeum-ban. Az előadás a kiadott kultur-heti műsorlapjától eltérően 5 óra helyett fél ótkor kezdődik. A rend-kívül érdekes és időszerű előadást vita követi. Este fél 6 órakor pedig szintén a kulturhét programja szerint Molnár: Nők iskolája ci-mű színműve kerül előadásra a Csokonai Színházban.

Tegnap délig öt vagon burgonya érkezett

A MOSZK és a Konzum útján Debrecenre szállított burgo-nyakontingensből tegnap délig öt vagon jutott be. A burgonyát az üzemek dolgozói kapják, a szak-szervezetek osztják ki.

A burgonya szükségletre jellem-ző adat: eddig 31 üzem 215 vagon burgonyát igényelt.

Gombosi államtitkárt nyugdíjazták

Gombosi Zoltán c. iparügyi ál-lamtitkár az olajgyék miniszteri biztosa szombaton nyugdíjazását kérte. Gombosi az elmúlt héten kihaltak a gazdasági rendőrsé-gben. Bán miniszter rövidesen új szakembert nevez ki az olajgyék élére.

Az Actio Catholica világnézetű előadása

A debreceni Actio Catholica vi-lágnézetű akadémiaja vasárnap is nagy közönség előtt folyt le. Bulá-nyi György megnyitó szavai után Szabó Edit II. éves bölcsészhalga-tó szavallta el Arany János: Hon-nan és hová című versét mély át-ézésel. Dr. Pernecky Béla mi-niszteri osztályfőnök tartott elő-adást az Egyház és demokrácia cí-men. Ismertette a demokrácia ki-lönböző formáit. Rámutatott arra, hogy az egyház a demokrácia me-lletti fogal állást, idézve erre vonat-kozólag a Pápa, majd Mindszenty bíboros éreke hercegprímás beszé-dét és erre vonatkozó szavait. A kereszténység és a demokrácia is az embert szolgálja. Az egyház el-lene van a totalizmusnak, a zabo-lállanságnak, erkölcsi törvények-ért küzd, népuralmat és nem tö-meguralmat hirdet. Népképviselőlet a közjó érdekében hirdeti és felo-gása szerint a maga és egyéni ke-zdeményezést nem lehet kizárni, a kismértű államot sem helye-leníti.

Dr. Füzeses Katalin, az A. C. külügyi titkára előadása elmaradt, mivel az előadó nem érkezett meg helyette dr. Török Jenő piarista ta-nár tartott értékes előadást. Azt fejtette, milyen legyen az egy-házban, a papok és a világiak, hi-

vők és a papok viszonya. Történel-mi visszapillantást vetett a múlt-ra, majd rámutatott arra, hogy a mo-stani idők közelebb hozták egymás-hoz a hívőket a papokhoz, az egy-házhoz: összekovácsolta őket, és az összefogás most kezd kibonta-kozni.

Együtttes, vállvetett munkára van szükség, ennek eredménye igen nagy és áldagos lesz.

Az Actio Catholica legközelebbi előadása vasárnap november 23-án lesz 5 órakor.

Siketnémet gázolt halálra a vonat

A püspökladányi rendőrség je-lenítette Debrecenbe, hogy a Püs-pökladányból Szeghalom felé kiinduló vonat halálra gázolt egy 30 év körüli férfit.

A holtest ruhája zsebében Mol-nár Juliánna, debreceni Nagyerdő 25. szám alatti lakos kenyérgyér-je volt. Ezen a nyomon kiindulva megállapítást nyert, hogy a halálra gázolt férfi Kerekes Lajos 30 éves pékségéd, aki siketnémet. A napok-ban távozott el Debrecen, Nagyer-dő 26. szám alatti lakásáról és va-lószínűleg, mint siketnémet, nem hallotta a vonat közeledését és így került a mozdony elé. Az eddigi adatok szerint büntény nem tört-ént, véletlen szerencsétlenség ál-dozata lett a debreceni siketnémet.

Tanító a népbírósg előtt

A debreceni népbírósg 17-én, hétfőn tárgyalta Szabó Dénes 47 éves egykori tanító bűnügyét. Szabó Dénes a nyáron tért vissza orosz hadifogságból és utána le-tartóztatták. A népbírósg há-borús és népellessé büntelt miatt emelt ellene vádat, mert mint munkásszárad parancsnok ke-gyellenkedett a munkaszolgálato-sokkal.

Szabó Dénes az összes vádpon-tokat tagadta. Tagadta, hogy ré-sze volna bármely munkaszolga-latos halálában, vagy kivégzésé-ben. Kuplerstein Izrael, Leichter László, stb. tanuk terhelőleg vallot-tak és előadóknak a vádirat állí-tását. Több tanu kihallgatása fe-zsült légkörben folyt le, a hallgató-ság is közbeszólt. A népbírósg a tárgyalást kedden folytatja.

Csoka esernyőjéből újat készít az Ernyőszalon, Piac-u. 77 Új ernyők már 36— forinttól.

Női kabátok, bundák Róza női divatház, Piac-u. 16. Alapítva: 1896.

SZÍNHÁZ, MOZI, MŰVÉSZET

HETI MŰSOR:

Kedd este: Nők iskolája, Dolgozók bérlete. Szerda este: Don Pasquale, Bemutató bérlet. Csütörtök este: Nők iskolája, "A" bérlet. Péntek este: Karnyóné, Dolgozók bérlete. Szombaton este: Ordöglovas, Bérletszűnet.

Debrecen és a kultúra

Az utóbbi évek egyik legkimagaslóbb zenei eseménynek voltunk fűtámi a Zenekedvelők Köre I. bérleti hangversenyén. Starker János, aki jelenleg a világ egyik legnagyobb gordonkaművésze, látogatott el hozzánk. Az európa-szerte óriási sikert aratott fiatal művészt Debrecenben csekély számú közönség hallgatta. Megdöbbenéssel kell megállapítanunk, hogy az ország harmadik legnagyobb városában nincs 700 zene-szeretők ember, akiknek magasabb zenei igényei lennének. Mert, az őrös páholy és székelyországnak nem lehet az állítólagos pénzüke az oka. Hiszen már egy mozijegy árától bárki részese lehetett volna az élményt jelentő művészi eseménynek.

A Zenekedvelők Köre vezetősége mindezt elkövetett, hogy „mesterbérlet” sorozatának a közönség támogatását megnyerje, de a közönséget részvétlenségéből és közönyéből felelősen nem tudta. El azomórú tapasztalatból okuiva (mely a Körnek, mint értesítünk közel 2000 forint ráfizetést eredményezett) a Kör ismételtén fel-szólt mindenkét, hogy bérleti elő-jegyzéssel e némes kultúráit tá-mogassa, ellenkező esetben a de-cemberre hirdetőt Jeanne Marie Darré hangversenyt nem tudja megrendezni, valamint Sirló Plovescu hegedűművész hangverse-nyét sem, aki éppen most érke-zi a Kör vezetőségét. Tekin-tettel arra, hogy december elején a Tiszántúli hangversenyek, szívesebben vállalna most egy koncertet Debrecenben, mint márciusban.

A bérleti jelentkezésektől függő a további hangverseny-sorozat sora, újra felszólítunk tehát az in-terjúmenteket, a közönséget no-venember hó 22-ig adják le jelen-tkezéseiket a Zenekedvelők titkári hi-vatalában, Vár u. 1. Telefon 240.

Lantos Olivér, a kiváló rádiószenes november hó 24-én este 7 órakor a legjobb 16-20 számot énekli az Arany Bika nagytermében állandó kísérője-vel megerősített Seress tánczene-ka kísérővel. A legnépszerűbb pesti szász, aki egyetlen számmal teit házakat vonz, első debreceni szereplése a hangversenyelőtá-gok első számú kívánsága, mely-nek teljesítésén hónapok óta fá-radozott Nathy hangversenyren-dező. Lantos Olivér a legelőfá-ltabb művész, akinek két és fél óras műsora minden bizonytal-csemege lesz a hallgatók részére. Jegyelövétel holnapról az Arany Bika hallban délelőtt 10-12 és déután 4-8 óráig.

Debrecen szencziója A nagy sikert aratótt Tip-Top artista express-revü két részben sok táncos és attrakciókkal Deb-recenben először tart óriási érdeklődéssel kísért előadásokat az ösz-szes vidéki városokat megelőző, az Arany Bika nagytermében no-venember 20, 21, 22 és 23-án, csü-törtöktől vasárnapig. A műsor a legjobb artiaták revüfelvonulása. Jegyelövétel szerdától az Arany Bika hallban.

Ordöglovas, Kálmán Imre me-lőhálkban gazdag, színes muzi-káját szívesen hallgatta újból a közönség. Madarász László a címszerepet jó színművészi kézséggel formálta és zengő hangja is ellis-merést érdemel. Máthé Éva hajós-közvetlenséggel játszott. Havási Nagy Ilonka rutinos otthonossá-gal, igaz művészetével állt helyt. Kormos Lajos kiválóan megraj-zolt Metternichje egyik főerőssé-gé az előadásnak. Sikertől a

het elmondani Solti Bertel mesék-járól, aidi ezuttal nem a legszere-nesebben használt festékkészlet-tét. A humor vonalán Turesz Git-ta vezet. Jó volt a hársány hu-morú Kertész Sándor, a rendkívül mulatságos Kormos Ferenc és az eleven Szalma Lajos is. Nagy Er-zsi táncszámának kirobbanó sí-kere volt. Bányk Judit, Király Jó-

A MIENNYORSZÁG KULCSA I A. J. Cronin világhírű regénye filmen csütörtöktől.

zsef és a többi epizódista jó kézséggel szolgálták a sikert. Kor-mos Lajos a rendezésben, Sze-ben-tyén András pedig a zaneakar élén kifogástalan nyújtott.

Szenecziók albuma. Nehéz do-log méltatást írni arról a kilenc rövidfilmről, melyet a Víg-szín-házban láttuk. Nehéz eldönteni, hogy a nagy holland jós kísér-ties próféciájáról szóló rövid film tetszett-e jobban, vagy az a film-riport, mely a kozmetika boször-kánykonyhájába vitt el bennün-ke? Eldöntetlen kérdés, hogy a lélegzetelállító búvészműtá-ványoknak volt-e nagyobb sikere, vagy a film ósákorából származó kisriportnak, melyiken nevéttünk többet a kis egeren-e vagy Mici Mackó legújabb kalandjain. VÁl-tozatoss volt a vasárnapi filmbe-mutató, a kilenc különböző témá-jú kisfilm. S valamennyit egybe-fűzte azt, hogy egytől egyig ki-nő szórakozást nyújtottak. (Víg-színház.)

FÜGGETLEN IFJUSÁG HIREI

A Független Ifjúság vasárnap Nyíregyházán ifjúsági konferen-ciát tartott, amelyen Szabolcs me-gye paraszt ifjúságának képvisel-ői jelentek meg. Az ifjúsági ér-tekezleten a keletmagyarországi központ részéről Zilay Tibor orsz.-alelnök jelent meg és mondott beszédet.

Hajdúnánáson szintén ifjúsági értekezlet volt, melyen Wrany Lőrinc jelent meg a hajdúmegyei központ részéről.

Szerdán délután 3 órakor enőki tanács, 4 órakor leánycsoport, 5 órakor népi csoport összejöve-tel.

Közellátás

Petróleum-bejelentés. Felhívom a város petróleumkereskedőit, hogy a város területére részükre érkező petróleum és benzín me-nyiségét, valamint az abból a deb-receni fogyasztók rendelkezésére bocsátható mennyiséget a köz-élelmézési ügyosztálynál a beér-kezést követő napon jelentésük be. Közélelmézési Ügyosztály.

Fényesen sikerült az egyetemi bál

A DESZ vasárnap este az Arany Bika dísztermében fénye-sen sikerült bált rendezett. A bál-termet zászlok, a fakultások em-bliemái és délszaki növények dí-szítették. Kilenc óra után megtel-tek a folyosók a meghívott elő-kező közönséggel. Sok volt a hől-gyeken a hosszú ruha, férfiakon a szmoking. Ifj. Magyar Gyuszi és zenekara keringőjére az első-bálozók keringője nyitotta meg a bált Földes Vilmos, a DESZ elő-kező közönségével. A hangulat mindvégig kitűnő volt. A megjelentek szórakozása teljes volt.

A bálon megjelent dr. Forneth Béla rektorral élen az egyetemi tanács és az egyetemi tanárok legtöbbször. Ott láttuk Öry István országgyűlési képviselőt is a meg-jelenetek között. A hagyományoktól eltérően nem nyitócárdásként hang-zott fel a hagyományos „Nem ütök a fogászt agyon...”, meg a „Hallod-e rózsám Katika”. A mai ifjúságnak inkább a dzsessz kell, amit a Ritmus-zenekar szolgáltá-tott.

Zsidó hadirokkantak, hadi-és deportáltak özvegyek, hadiárva-k november 18-án délután 5 órakor fontos ügyben jelenjenek meg a hitközségi tanácssteremben. A ve-zetőség.

Diáklú és diáklány rablótámadása egy főtéri ékszerüzletben

Vakmerő rablótámadás történt hétfőn délután 3 órakor Stassik Lajos ékszerész Vörös hadsereg útja (Piac utca) 56. szám alatti üzletében.

Az ékszerüzletbe bement egy fiatal pár. A szolgálatteljesítés el-őjük siető ékszerészről jegygyűrt és más ékszereket kértek. Közben újabb darabokat is meg akartak tekinteni, úgy hogy már egész halom ékszer rakatott ki. Aztán a fiatalember kijelentette, hogy pénzért mennek és negyedóra múlva vissza fognak térni.

Valóban mintegy 20 perc múlva visszatért a fiatal férfi és nő és ismét válogatni kezdtek az éksze-rekben. Majd egyszerre csak a leány előkapott kabátja alól egy fejserenyelvet és azzal teljes erővel az ékszerész felé sujtott. Stassik megáztatódott, azonban nem vesztette el lélekjelenét, ráve-tette magát támadójára és kirá-gadta kezéből a bakonyelvet. Köz-be kiáltozni kezdett:

— Gyilkosok! Rablók!

A fiatalember és a leány erre sarkonfordulva a kijárat felé fu-tottak és kirohantak az utcára. Stassik még az ajtóban utólrte őket és többször a fejükre sujtott. Majd hangosan kiáltozni kezdett:

— Rablók! Fogják el őket!

Izgalmas hajszá kezdődött, melynek során elfogták a két rab-lótámadót és előállították a rend-őrségre. Megállapították, hogy a fiatalember Budai Győző 18 évét néhány hete betöltött kassai fel-sőipariskolai tanuló, a leány pe-

dig D. Magda 16 éves polgáriata diáklány. Mindketten Kassáról szöktek át a határon, szűkésük hátterében romantikus szerelmi történet rejtezik. Azzal a céllal jöttek át, hogy itt házasságot kötnék. Közben elfogyott a pénzük, éheztek és mánt mondták ek-kor halárhozást el, hogy rablás út-ján pénzt szerezzenek. A Piac-utcai ékszerüzletet szemelték ki, ahova jegygyűrt vásárlásának ürügyé-vel mentek be. Azzal a kitérvél szándékkal szedették le az éksze-reket, hogy alkalmas pillanatban leűtők az ékszerészt és az ara-nyat, briliántot magukhoz ragad-va elmeneküljenek. Erre a célra az utolsó négy forintjukért vet-tek egy veszárútleben egy halia-nyelvet. Budai Győző azt vallotta, hogy nem volt szándékukban meg-gyilkolni az ékszerészt, csupán a fejére akarják ütni, hogy elkábul-jon és ne tudja megakadályozni a rablást. Az ütés azonban nem volt erős és az ékszerész határozott fellépése, ellentámadása után már csak menekülésre gondoltak. Deb-recenben mindössze néhány napja vannak és az állomáskörnyéki Edecs szállodában szálltak meg.

A 16 éves diáklány — akinek a védekező ékszerész egyik ütése-től beszakadt a feje, szőke haja és szája csupa vér volt — sokogva erősködte meg „vőlegénye” val-lomását. A fiatal jegyespárt, akik kalandos szökésük után néhány nappal már rablótámadás követ-tek el letartóztatták.

H I R E K

TAKARÉKOS JELEN — BOLDOG JÖVŐ

Várható időjárás: Élénkebb szél, jobbára borult idő, sok hely-en csö, havasodás, esetleg hava-zás, főleg a hegyeken. A hőmér-séklet alig változik.

Ügyeletos gyógyszerárak: „Magyar Korona” Piac utca 4. „Bocskay” Cegléd utca 22.

Rádióműsor. Kassa: 6.30: Farszadó, 6.45: Reggeli társas, 7. Hírek, 7.30: Ate epizód, közlemények, 7.30: Ké-sz-gézene, 8. Eledés, Lomán szavató, 8.15: Sajtójelet, 9. Hangversze, 10. Hírek, 12. Hírek, 12.15: Dórogor, 12.45: A hold szerepe az az emberiség történelében, 13. Hód-egysütes, 14. Hírek, 14.10: Hange-mezek, 14.20: Ifjúsági épkok, k. 14.45: Szövetkezeti negyedóra, 15: Rá-dióskola, 15.55: Műsorlevezetés, 16: Més oai hang s hirdés, 17: Hírek, 17.10: Hódfigyelhádo, 17.15: Vörös-kerezt közi, 18: Hangemelek, 18.15: Mi? űen a rádió, 18.45: Hamoros-pecek, 19: Magyar népzene úja, 19.20: Idegenül et. átvitel és kéma, 19.40: Ordöglovas, kövitég a mi-keze Nemzeti Színházról, 20.30: Hírek, 21.50: Hírek, orszon, 22.45: Jazz, 23.20: Kove sa, sok lemez, 24: Hírek, — Bpesti H: 17: Órasi tea, 18: Hírek, 18.05: Acanymsu, 18.30: Kinyitá zene, 20.30: Rád ózaba leg-tem, 21: Hírek, 21.15: Cig. zene, 21.50: Tánczene, 22.20: Művésze-mek.

LODEN, HUBERTUSZ és gazdász kabátok KISS-nél Alföldi-paletta.

Pigniczky István chronometer és műórás Piac u. 69. (Megyeház-szal szemben.)

Behalt sérülésbe az Áttá-teri öngyilkos férfi. Néhány nap-pal ezelőtt a dohánybevitő előtt a villamoskocsi el vetette magát Bozókai Sándor Lélat út 36. szám alatti lakos. Tettét súlyos beteg-sége miatt követte el. Bozókai a klinikán behalt sérülésbe.

A Debreceni Jótékony Nő-egylet november 21-én délután 4 órakor az árvaházban rendkívül közgyűlést tart, melyre a tagokat ezúton meghívja az Elnökség. A tárgysorozat megtekinthető az Arvaházban.

Megdrágult a kárpapucs. A népjóléti miniszter rendelete értelmében máfól kezdve kapunyí-tásért éjjel előtt 30, éjjel után 60 fillért kell fizetni. Az éjjeli mun-kát végző lakó mind éjjel előtt mind pedig éjjel után továbbra is 20 fillért fizet. Két vagy több sze-mély bebocsátása esetén éjjel előtt 60, éjjel után 1 forintot kell fizetni.

Véres fejszépárbaj rablókkal a debreceni tanayvilágban

Szilágyi Mihály Sámsoni tanya 14. szám alatti lakosát az elmúlt éjszaka két álaros fejszép rabló ekik ki akar-ták fosztani. Szilágyi oszládtáglai az ablakon ugrottak ki a rablók elől, Szilágyi azonban maga is baltát ra-gozott és véres fejszépárbaj keletke-zett köztük és a rablók közül, aminek eredményeként egyik rablót súlyosan megsebesítették, mire azok elmenekül-tek. Értésztették a rendőrséget s a ki-érkező rendőrök egyik tetőt megta-láltak 600 méterre a tanaytól egy gödörben, ahova behúzódtól súlyos fojósérüléssel. A tetőt, akirol még állapították, hogy Báncsi László pallagi tanayai lakos, súlyos vérsze-rte-séget szenvedett. Orizethe vették. Tar-sa elmenekült.

Egy világtalan siketnéma

Világtalan, süketnéma s jár-ni is allig tud. Nincs egyetlen ro-kona vagy ismerőse, aidi gondot viselne rá. Egyedül él egy pincé-ben, amely pedig nem emberi lak-ásnak készült. Megkezdésre, takar-ítására sem gondoskodik. Ha nagy-néha valakivel összekéri, nem tudja megértetni magát sen-kivel, s ő is csak úgy ért meg mást, ha az elmondásra szánt szá-vakat kézzel lassan a tenyerébe írják. Ez Csehi József, 57 éves Virág utcai 4 szám alatti lakos. Mégis szerencsétlen állapota ele-nére rossz cipőket javít s újakat is csinál, mégpedig kitűnően. Eb-ből tengeti úgy-ahogy magát. Fel-vetjük a kérdést: illetékesek nem helyezhetnék el ezt a szerencsét-len embert a süketnéma intézet-ben, vagy a szegényházban Csek a napi é?telmet kellene megadni neki s még hasznát is veheték. Ezenfelül pedig egy elesett em-bernek kissé szebbé, emberibbé tennék még hátralévő idejét.

A Landsbergi Börtén ud-varán akasztással lüvezték Otó Stolzot, aki halálra ítélték, mert egy repülőgépből kiugrott két amerikai meggyilkolt. Stol-zon kívül még két SS és Gestapo legényt is kivégeztek, akik külön-böző táborok lakóival kegyetlen-kedtek s közülük többet meggyíl-koltak.

Tíz vagon szállímt exportá-lunk a nemrégiben megkötött ma-gyar-csehszlovák Áruszerforgal-mi szerződés értelmében.

Márton Károly ékszerész és aranyművesmester Debrecen, Piac utca 7., jegyezze fel a cegét.

KALAP Arany Bika

* Magyar Államépítészeti Hi-vatal Debrecen. 6929/1947. Kivona-tos versenytárgyalás hirdeté-mény. A Magyar Építés és Köz-munkügyi Miniszterium 41.696—1947. IV. a. sz. alatt Hajdú vármegyé-re korlátozott nyilvános versenytárgyalást hirdet a debreceni repülőter gyermekotthonná való átalakításával kapcsolatos I. bontási, közműves, II. ács, III. há-dogos, IV. tetőfedő, V. lakatos munkákra. Az ajánlati úrlapok a debreceni államépítészeti hivatal-nál szerezhetők be. Ajánlatok az Építés és Közmunkügyi Minisz-terium segédhivatalához nyujtan-dók be f. hó 31-én délelőtt 12 óráig. Debrecen, 1947 november 17. A hivatal vezetője: Markovits Sándor műszaki tanácsos.

Szövetek, dívatárunk Nagy Bélaival Városkassa epizist

* JO ALLÁST AKART Tanul-jon géplátás gyorsírást dr Namé-nyine gyorsíróiskolájában Piac 58. Lincolum-házban.

Felhívjuk a máv. nyugdíjas szakszoprt Konzum tagokat hogy a f. hó 20-án Budapesten megtartandó közgyűlésre szóló meghatalmazást f. hó 19-én 12 óráig töltsék ki. A kiküldött Fel-ka-y Imre bizalmi kartársunk lesz. Vezetőség.

GYÁSZROVAT

Közönségtalálvány. Mindazon rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, kik szeretett fele-mérem, édesanyánk elhunytával bánatunkban részvételt voltak, te-metésére megjelentek ravatalára koszorút, virágot helyeztek, ez-úton mondunk köszönetet. Sarvas Miklós gyermekeivel.

Mély fájdalommal tudat-juk, hogy Özv. Szöllösy Istvánú Kis Erzsébet

79 éves korában nemes lel-két visszaadta Teremtőjé-nek. Szeretett halottunkat kedden 2 órakor fogjuk a Körtmető II. A. ravatalozó termébl ref. szertartással végső nyugalomra helyezni. Gyászolják bánatos gyer-mekek, menyel, unokák, testvérel és kiterjedt ro-konsága. Lakás: Szepesi u. 70. sz. Minden értesítés (gyászlap) helyett. Pusztai temetkezési intézet.

KALAP Arany Bika

* Magyar Államépítészeti Hi-vatal Debrecen. 6929/1947. Kivona-tos versenytárgyalás hirdeté-mény. A Magyar Építés és Köz-munkügyi Miniszterium 41.696—1947. IV. a. sz. alatt Hajdú vármegyé-re korlátozott nyilvános versenytárgyalást hirdet a debreceni repülőter gyermekotthonná való átalakításával kapcsolatos I. bontási, közműves, II. ács, III. há-dogos, IV. tetőfedő, V. lakatos munkákra. Az ajánlati úrlapok a debreceni államépítészeti hivatal-nál szerezhetők be. Ajánlatok az Építés és Közmunkügyi Minisz-terium segédhivatalához nyujtan-dók be f. hó 31-én délelőtt 12 óráig. Debrecen, 1947 november 17. A hivatal vezetője: Markovits Sándor műszaki tanácsos.

PULLOVER kintud mindössgben WERNER Piac-utca 53.

* Nem lesz gyereke elhanya-golt, ha babyszappant, pudert, olajot Soltinál vásárol. Új cím: Piac u. 42.

* Nagyon kérem azt a hölgyet, aki a közelmúlt napokban levelet hozott Tanfő u. 16. alá Kovács Deszö vagy Kovács Lajos hadifogolytól, szíveskedjen azt eljuttat-ni Mayer Ferenc úriszabóhoz, Kossuth u. 29. alá.

A MIENNYORSZÁG KULCSA I A. J. Cronin világhírű regénye filmen csütörtöktől.

A debreceni népbíróság most tárgyalja Bálint Mihály 32 éves timári lakos, molnár bűnügyét, aki a vád szerint szidalmazta a kommunistákat és demokrácia-ellenes kifejezéseket használt. Bá-lint azzal védekezett, hogy ittas volt, annyira elázott, hogy csak arra ébredt fel, amikor az letálló-ban az ökrök eyalogatták. A nép-bíróság ötötanácsa igazság miatt hathónapi börtönrre és vagyona egytizedrészeknek elkobzására íté-lta.

